

som sagt, jeg troer, at dette tildeels maa tilskrives den Omstændighed, at der ikke har fundet den nøiagtige Undersøgelse Sted af deres tidligere Forhold og Opsørel, i Særbeleshed i moralst Henseende, som var ønskelig, forinden det tilløbes dem at indtræde istedetfor Børnepligtige. Der kunde jo siges Afstilligt til Fordeel for Stillingvæsenet, f. Ex. det, at mange fattige Karle derved kunne komme i Besiddelse af en Sum, der for dem kan være meget gavnlig og maastee begrunde deres fremtidige Livsstilling; saa ganske ubetinget kan man ikke forsætte Stillingvæsenet. Imidlertid være det langt fra, at jeg, da det nu engang ikke er optaget i Armeepleanen, og man har fundet det rigtigt, at hele Stillingvæsenet ophæves, skulde stille noget Forslag om at rokke ved denne Bestemmelse, men jeg har dog ikke villet undlade at udtale, at, naar man bellager sig over de flette Følger af Stillingvæsenet, saa har man efter min Overbeviisning tildeels selv været Skyld i disse Følger — jeg mener naturligviis ikke den nuværende Veshævelse. Derimod maa jeg bestemt billige Bestemmelsen om, at Militairbeiderne ikke skulle indkalbes i Fredstid. Der har nemlig, som man seer af Motiverne, været Spørgsmaal om enten at indkalde Nogle af dem i Fredstid eller slet Ingen, og at den høitærede Minister har valgt det Sidste, og erstattet det Antal af dem, som behøvedes, ved Combattanter eller leiede Folk, kan jeg kun finde saare rigtigt. — Der er imidlertid endnu et Punkt, med Hensyn til hvilket jeg bestemt maa holde paa Commissionens Indstilling, som den høitærede Minister har troet at burde fravige. Det er med Hensyn til den Forkortelse i Tjenestetid, som er fastsat paa Grund af Inddelingen i saakaldte Flinkhedsclasser. Jeg kan ikke komme til nogen anden Anskuelse af denne Sag, end at Flid, Dygtighed, Iver, Opmærksomhed, god Opsørel, kort sagt alle de Egenstaber, der bidrage til saasnart som muligt at meddele Manden den Uddannelse, han behøver, ogsaa virkelig bør bære deres Frugter. Jeg kan ikke finde det rigtigt, at den Flittige, den Dygtige og ogsaa den mere Begavede skal kunne sige sig selv: Hvad kan al min Flid og al min Anstrængelse nytte, hvad kan det nytte, at jeg er

begavet — nu dette er ikke hans Fortjeneste — men: Hvad kan min Paapassenhed, min Iver og alle disse Egenstaber, jeg har stræbt at lægge for Dagen, nytte mig, naar den største Dosmer, der gives i Væbningen, nyder de samme Prærogativer som jeg; han kan blive permitteret paa samme Dag, som jeg bliver det. Naar nu den høitærede Minister har anført afstillige og ogsaa stærke og vægtige Grunde for sin Anskuelse — gode Grunde favner den høitærede Minister sjældent, det skal jeg indrømme — og blandt Andet har sagt: Hvor let kunne de Enkelte ikke finde sig forvrettede, og saaledes Tillidsforholdet til det Hele undergraves; saa maa jeg dertil bemærke, at, naar den Foresatte gennem den hele Tjeneste- og Uddannelses Tid har været saa heldig at erhverve sig sine Undergivnes Tillid og Tiltro til hans Retfærdighed og Samvittighedsfuldhed, saa vil det neppe være at befrygte, at man, vel indseende Marsagen til Forskjellen i Tjenestetidens Længde — og det maa dog enhver Børnepligtig kunne indsee — derfor vil finde, at den Foresatte har gjort Uret, naar den mindre Begavede og mindre Flittige maa ligge længere inde til Tjeneste end den, der med Hensyn til Begavelse og Flid staaer høiere. Den høitærede Minister har ogsaa anført som en af sine Grunde mod en saadan Bestemmelse, at det var ligesom at sætte en Plet paa den mindre Begavede; men det kan dog ikke siges at være nogen Plet. Den mindre Begavede — og jeg kunde maastee hertil sige: den mindre Flittige — maa naturligviis tage de Følger, der fremkomme derved, at Naturen har været mindre gavmild imod ham; det kan ikke være anderledes og bliver albrig anderledes; det er en Ulempe for den Bedkommende, men en Plet troer jeg albrig, det kan være, hverken i hans militaire Forhold eller i det borgerlige Liv, saaledes som det hedder i Motiverne. Jeg anseer det derimod ikke for rigtigt, at Commissionen har foreslaaet 3 lige stærke Classer efter Dygtighed; det er en Uting, synes det mig, thi det er jo umuligt, som ogsaa bemærket i Motiverne, nøie og skarpt at gøre en saadan Forskel, at træffe Grænsen mellem de mindre Begavede af den ene og de mindre Begavede